

Зі сторінок цієї невеликої, більш ніж скромно оформленої книги, звучать голоси цих людей. А. Шабель, голова обласної організації борців антифашистського опору, член президії Української Ради, в'язень 3-х фашистських таборів розповідає про створення у Чернігові обласної організації колишніх в'язнів концтаборів, борців антифашистського опору, про установчу конференцію цієї організації.

Далі ж колишні в'язні розповідають про те, як їх силоміць вивозили до Німеччини, яких знущань та поневірянь вони зазнали, та не скорилися, знаходили в собі сили боротися, шкодити ворогу на кожному кроці, хоча це їм і дорого коштувало. Вони чудом залишилися живими, перенісши на собі всі страхоття катівень гестапо та концтаборів.

У заключному розділі «Нескорена околиця» автор книги розповідає про повстання у Яцівському концтаборі на околиці Чернігова. Це важливо, бо багато чернігівців не знають про цю сторінку життя свого рідного міста.

У канву прозового твору органічно увійшли й поетичні рядки із циклу «Останній автобус на Бухенвальд». Вони не стали тут зайвими.

Але дещо недоречним здається в цій книжці — цитування офіційних документів про виплату компенсаційних платежів громадянам колишнього СРСР, про пенсії в'язням фашизму. Можливо, цей матеріал і потрібен, але його краще було б помістити в додатку до повісті.

Безсумнівно, ця книга являє певний інтерес для тих, хто вивчає історію Великої Вітчизняної війни на Чернігівщині.

Лариса ЧУДОВСЬКА.

КОНВАЛІЇ ЛЮБОВІ

В осінньому Чернігові, де все частіше дають про себе знати холодні, сірі дощі, запахом конваліями поезії про кохання. А розцвіли вони, світлі і чисті, в новій поетичній збірці відомого чернігівського поета Василя СТРУТИНСЬКОГО «Ожина з твоєї долоні». Вабить очі силует молодої, стрункої, довгокосої жінки, винесений на титульну сторінку книги.

Ожино, моя оживино!
Тебе оживиною зву.

Невже ще є такі розкішні коси в українок, невже ще її величність Любов не загубилася у нашому житті-хаосі, де все знецінюється? Ні! Стверджує поет — любов жива і вічне її джерело — це жінка.

Краплина теплоти — це Ти,
Струмочок доброти — теж Ти,
І річка швидкоплинна — Ти.
І море — Ти,
яке не обійти.

Отож «Ожина з твоєї долоні» — це поетичний гімн любові і жінці. А цілющим джерелом для ліричного героя віршів залишається перше кохання.

...Сповіді іренія гірка,
Мов розкаїгла гілка
приморожена:
Справжню я любов усе шукав —
А знаходив
першої
продовження.

Ліричний герой прагне почуттів високих і любові небуденної, бо

...Чоловіки прагнуть глибокого вогню
кохання,
Щоб спалахнути яскравіше,
І потім довго
не обертатися
на попіл.

Який же ідеал жінки бачиться поету? А відповідь він дає цими поетичними рядками:

Стрічаються жіночі душі,
мов глибоко земля,
Де вогонь.
Невичерпний.
Вічний.

Кохання до жінки у віршах переплітається з любов'ю до рідного краю, до тієї маленької батьківщини, де, як мовиться, зарита пуповина кожного з нас.

**Сріблиста гілочка гіркою долину
Бентежно пахне стежкою додому...
Здається, ластівку смагляву обжену,
Аби скоріш на пагорок знайомий.
Тут кущ калиновий з Дідівської руки
Жилаво закорінився у землю,
Душа криниці не зміліла за віки,
Котру від першоподиху приємлю.**

Ліризмом, щирістю почуттів, світлим подихом весни віє від Василевих поезій, а ще — бунтом проти всього, що заважає людині жити повнокровним життям, бути щасливою на цій землі.

**Світло білих беріз
Глиб душі осява,
Як прекрасно відчуть,
Що душа ще жива!**

Звичайно, не всі вірші рівнозначні, а деякі, як і оцеї, де є такі рядки

**«Анітрохи тебе не любив,
Анітрохи мене не любила,
То чого ж, ніби два голуби,
В накрохмалене ліжко влетіли...».**

було б краще записати на згадку в альбом якійсь привабливій особі жіночої статі, ніж виносити на всепрочитання.

Але більшість поезій дихає свіжістю, образністю, розмаїттям епітетів і метафор. Вони, як величальна коханню. А ще хороший подарунок, який зробив поет самому собі напередодні свого 50-річчя.

Хай же запахнуть Василеві вірші конваліями любові у багатогранному понятті цього слова усім, хто доторкнеться до його поетичного слова.

Валентина ГРОМОВА.

